

19.04.2014 - Lykken og lykkelige øjeblikke

Og så levede de lykkeligt til deres dages ende. Sådan slutter de - eventyrene. Mange prøvelser, frøer, der skal kyskes, onde stedmodre, latterlige oldermænd, kloge, der narrer de mindre kloge, forhindringer og manddomsprøver, senere ender det hele heldigvis lykkeligt.

Lettede og smertefrie kan vi med Rødhætte, Snehvide, De tre Bukke Bruse, Tornerose og Lille Klaus læne os tilbage, trække vejret og omsider leve livet. Det liv, der til sidst blev lykkeligt og rigtigt. Og pyh og godt for det. For ellers var det hverken en rigtig prinsesse eller en rigtig lykke.

Gudskelov gik det, som det skulle. Prinsen og prinsessen fik hinanden, de gode lo, og de onde græd. Klods Hans fik oprejsning, sin skønne prinsesse og det halve kongerige, mens de vigtige, opblæste og meget kloge brødre fik det, de havde godt af og såre fortjent.

Hermed kan de, der har været så grueligt meget igennem, omsider puste ud, slappe af, nyde livet, sig selv og hinanden - og det uden så meget som at røre en finger. Slut med kamp, mod, prøvelser og andet besvær. Og det er ganske vist. For de levede lykkeligt til deres dages ende, siger Grimm, Andersen og de andre eventyrfortællere af Guds nåde.

Og sådan må et rigtigt eventyr ende, for ellers var det nemlig ikke et virkeligt eventyr, må vi vide.

Og så levede de lykkeligt til deres dages ende... Har du også spekuleret over, hvorfor de fleste eventyr slutter lige netop her? Lige netop her, hvor vi skulle til at høre om nydningen, kærligheden, skønheden og hele herligheden?

Hvorfor er det, at Andersen og Grimm ikke fortæller side op og side ned om det?

Under Grimm os virkelig ikke at høre om Snehvide, de syv arbejdsvante dværge, der dag efter dag glade og tilpasse vender hjem til hytten og syv lykkelige år?

Tænk dig bare: Syv lykkelige år uden forgiftede æbler og onde stedmodre, men derimod lutter godhed, sang, latter og lystig dans med Gnavpot.

Eller det halve kongerige med kække Klods Hans og den skønne prinsesse på hver sin muntre trone med sjove vittigheder og velstegte krager med sovs.

Snehvide og de syv lykkelige år. Klods Hans, prinsessen og de syv lykkelige år.

Smag en gang lidt på de ord, og forestil dig, hvordan det vil være at høre herom.

Kunne det tænkes, at det nok vil føles godt at høre om den gode lykke, men at syv lykkelige år uden kampe og bare lidt besvær, i længden måske vil blive lidt kedeligt at lytte til?

Jeg ved det ikke, men kan det være sådan, at eventyrene nødvendigvis må slutte lige nøjagtig, som de gør, fordi ingen i virkeligheden gider høre om al den lykke?

I længden.

Måske er det, fordi vi jo godt ved og kender til, at der i vores virkelige menneskeliv sjældent findes syv lykkelige år, men at der til ethvert liv nødvendigvis også hører sorg, smerte, kamp, ensomhed, isolation, fordomme, uretfærdighed, svigt, mismod og fravær af mening og mål.

Ganske som i eventyrene før de syv lykkelige år.

De fleste af os ved jo godt af erfaring, at lykken langt fra er en rettighed, men at et vist mål af tristhed og lidelse i livet også findes.

At lykke måske ikke er et mål i sig selv, og at det langt fra er en tilstand, ved vi måske inderst inde også. Kan være, det heller ikke er en tilstand, der er værd at stræbe efter, netop fordi denne stræben efter det, vi kalder lykken, faktisk tværtimod kan ende med at gøre os ulykkelige.

Men somme tider hænder det, at vi tror, vi skal være lykkelige. Fordi vi tror, at alle de andre er det.

Som du måske kan høre, tror jeg ikke på, at lykken som tilstand findes, selv om jeg også fra tid til anden falder i lykkefælden. Men det betyder ikke, at lykkelige øjeblikke ikke findes. For det ved jeg, de gør.

Disse øjeblikke er at finde i både det store og i det små.

Den stille lykke og den stormende lykke.

De store øjeblikke, som den dag, jeg blev gift med min mand, og mine børns fødsel.

Den stille, taknemlige lykke over at min familie og nære relationer er til.

De lykkelige øjeblikke, der i hverdagen kan ramme mig, næsten blæse mig bagover og få taknemlige tårer frem i min øjenkrog, som når jeg mærker nærværet med mine kære, når vi alle sidder samlet omkring mit bord med god mad, vin i glasset og sammen synger de sange, vi holder af. Når mine to små børnebørn kryber op til mig og får mig til at smile, le højt og fylde mig med mening. Når jeg en tidlig morgen går op over marken, hvor vi bor og overvældes af solopgangen i al sin glans. Eller bare lige pludseligt.

Ja, så er lige dette øjeblik - når og hvis jeg ellers forstår at gribe det - ganske lykkeligt.